

Datum besluit B&W 30-8-2022
raadsverg. d.d. 20-09-2022
Agendapunt nr. (6)
Portefeuillehouder(s) M. Wit - Energie(transitie), Openbare Ruimte, Milieu en Duurzaamheid, Volksgezondheid en Kunst en Cultuur
Redacteur K. Vollering
Doorkiesnummer (070) 326 14 98
Domein / Team Stadsbeheer
Coursanummer 22.053763

Aan de Raad,

1. Onderwerp
Vaststellen van 3 riolverordeningen voor de uitvoering van wettelijke taken.
2. Voorstel
Vaststellen van:
  - Aansluitverordening gemeente Rijswijk
  - Verordening afvoer hemelwater Rijswijk 2022
  - Verordening waterbergingsfonds Rijswijk 2022
3. Inleiding
In het gemeentelijk riolerings- en waterplan (GRP) is opgenomen dat er een waterverordening en een aansluitverordening worden opgesteld in de komende planperiode. Het GRP is vastgesteld in de raadsvergadering van 15 juni 2021. Met dit voorstel wordt hieraan invulling gegeven.

Aansluitverordening

Op dit moment heeft de gemeente Rijswijk geen aansluitverordening. Op de website van de gemeente staan wel een aantal uitgangspunten om aan te mogen sluiten op de riolering. Ook staat op de site aangegeven waar de grens van de verantwoordelijkheden liggen. De nationale ombudsman heeft naar aanleiding van een klacht geconcludeerd dat de informatie op de website niet voldoende is en aangeraden om een aansluitverordening vast te stellen. De verordening moet onduidelijkheid over de verantwoordelijkheid wegnemen.

Verordening afvoer hemelwater

In 2018 heeft de provincie Zuid-Holland het initiatief genomen om met publieke en private partijen in de bouwsector te bekijken of er een impuls gegeven kan worden aan klimaatadaptief bouwen. In dat jaar heeft de gemeente Rijswijk een convenant klimaatadaptief bouwen met de provincie Zuid-Holland ondertekend. De afgelopen jaren is met elkaar onderzocht hoe en welke stappen we kunnen zetten om meer klimaatadaptief te bouwen. Hierbij is gekeken naar de juridische kant, de financiële kant en wat voor een programma van eisen er opgesteld kan worden.

De afgelopen jaren is de gemeente Rijswijk met de ontwikkelaars in gesprek gegaan over meer klimaatadaptief bouwen. Hoewel er stapjes zijn gezet, wordt er nog onvoldoende rekening gehouden met een veranderend klimaat. Met veranderend klimaat wordt bedoeld: hitte, droogte, bodemdaling, wateroverlast en water(on)veiligheid. Tot nu kunnen alleen juridische maatregelen worden vastgelegd om wateroverlast tegen te gaan. Om de berging van hemelwater te borgen is daarom een verordening afvoer hemelwater opgesteld.

Door functiewijziging(bijvoorbeeld van kantoor naar appartement) wordt er vaak meer afvalwater geloosd. Door het lozen van meer afvalwater zal er tijdens regenval meer en vervuiler water overstorten op het oppervlaktewater en zal het transportstelsel en de zuivering op termijn niet meer voldoen. De toename van afvalwater kan gecompenseerd worden door verhard oppervlak af te koppelen van het gemengde stelsel.. Deze compensatiemogelijkheid is in de verordening afvoer hemelwater opgenomen.

Verordening waterbergingsfonds

Ook is een verordening waterbergingsfonds opgesteld. Deze verordening hoort bij de verordening afvoer hemelwater. Deze verordening treedt in werking als blijkt dat er te weinig ruimte is voor een waterberging op het te ontwikkelen gebied of dat er te weinig verhard oppervlak kan worden afgekoppeld. In deze situatie kan de ontwikkelaar een bedrag in het waterbergingsfonds doneren om door de gemeente een berging in openbaar gebied te laten realiseren.

4. Beoogd effect

Het beoogd effect van de aansluitverordening is om duidelijkheid te verschaffen ten aanzien van eigendom en beheer van de aansluitleidingen op de openbare riolering en om deze verantwoordelijkheden juridisch vast te leggen.

Een beoogd effect van de hemelwaterverordening is een duurzaam, robuust en kwalitatief goed watersysteem. Het doel van het bergen van hemelwater is het voorkomen van wateroverlast en het voorkomen van droogte. Ook moet het bergen van hemelwater en het afkoppelen van verhard oppervlak er voor zorgen dat er minder vuil en vervuild water wordt overgestort. Dit leidt tot een verbetering van de waterkwaliteit in het oppervlaktewater en zorgt er voor dat de capaciteit van het transportstelsel en de zuivering blijven voldoen.

5. Argumenten

Rijswijk is één van de weinige gemeenten in Nederland die nog geen *aansluitverordening* heeft. Dit heeft geleid tot klachten en onduidelijkheid over verantwoordelijkheden tussen gemeenten en perceeleigenaren over de aansluiting. Na vaststelling van de aansluitverordening zijn verantwoordelijkheden duidelijk vastgelegd en is duidelijk wat een perceeleigenaar van de gemeente kan verwachten.

Door vaststelling van de *verordening afvoer hemelwater* is Rijswijk beter voorbereid op de toename van heftige regenbuien in de toekomst. Ook zorgt infiltratie en berging van hemelwater er voor dat regenwater in het gebied wordt vastgehouden en dit zal droogte tegengaan.

Door hemelwater te bergen zal het rioolstelsel minder belast worden, waardoor er minder vuil water zal overstorten op het oppervlaktewater.

Er zijn al diverse gemeenten in de buurt die een verordening afvoer hemelwater hebben vastgesteld, o.a. gemeente Leidschendam-Voorburg, Westland en Vlaardingen.

De hemelwaterverordening geldt vooralsnog alleen bij nieuwbouw en functiewijziging met een oppervlak groter dan 50 m². Bij alle bestaande bebouwing waar geen grote wijzigingen (meer dan 50 m²) plaatsvinden, hoeft geen berging gerealiseerd te worden.

De vaststelling van de *verordening afvoer hemelwater* en ook de bijbehorende *verordening waterbergingsfonds* zal moeten gebeuren voor de invoering van de Omgevingswet (geplande datum 1-1-2023). Als de verordening niet op tijd is vastgesteld, maakt de verordening geen onderdeel uit van het omgevingsplan. Eisen aan de berging van hemelwater kunnen dan pas worden gesteld als er een nieuw omgevingsplan wordt opgesteld. Vanaf 2023 moeten we mogelijk wijzigingen Omgevingsplan maken (bij aanvragen) en vanaf 2024 is de gedachte om actualisatie Omgevingsplan in delen op te pakken. Totdat er omgevingsplannen worden opgesteld en totdat de Omgevingswet ingevoerd is, is deze verordening van kracht.

6. Kanttekeningen

Aansluitverordening

De eigendomsgrens ligt nu ter plaatste van het ontstoppingsstuk. In de loop van de jaren is de plaats van het ontstoppingsstuk veranderd. In de verordening wordt uitgegaan van een ontstoppingsstuk op 0,5 m vanaf de erfgrens op het terrein van de gemeente. Dit is conform de huidige richtlijn.

Verordening afvoer hemelwater

Met de verordening afvoer hemelwater anticiperen we op problemen in de toekomst. Door de toename van verharding (met name bij nieuw- en verbouw) en de toename van heftige regenbuien is berekend dat er in de toekomst problemen met wateroverlast zullen zijn. Dit zelfde geldt voor droogte: verwacht wordt dat er langere droogteperiodes zullen komen en dan zal het steeds moeilijker worden om over voldoende zoet water voor onze regio te beschikken / om dit aan te voeren vanuit de omgeving. Waterbergingen en infiltratie zorgen er voor dat er meer water in een gebied wordt vastgehouden, waardoor er minder aanvoer nodig is.

Om deze problemen voor de toekomst te voorkomen nemen we nu maatregelen. Doordat het goedkoper is om berging te realiseren bij nieuw- of verbouw dan bij bestaande bouw, voorkomen we duurdere ingrepen in de toekomst.

Vooralsnog geldt de eis voor waterberging dus alleen bij nieuwbouw of functiewijziging. Als in de toekomst blijkt dat het wateroverlastprobleem groter wordt, dan kunnen er ook maatregelen bij bestaande bouw geëist worden.

Op dit moment is droogte in het westen van het land nog geen probleem. Als er dagenlang geen regen valt, is het nog mogelijk om elders water vandaan (bijv Brielse Meer of IJsselmeer) te halen om de watergangen te vullen en de waterkwaliteit te verbeteren.

7. Financiën

Primair wordt van een ontwikkelaar/ particulier verwacht dat ze op eigen terrein hemelwater bergen en verhard oppervlak afkoppelen van het gemengd rioolstelsel. Indien dit niet of slechts gedeeltelijk mogelijk is, dient een vergoeding betaald te worden. Deze vergoeding wordt gereserveerd om compenserende maatregelen elders binnen het bemalingsgebied te realiseren. Wanneer de compenserende maatregelen worden uitgevoerd, valt deze reservering vrij en wordt een en ander budgettair neutraal verwerkt in de administratie.

8. Vervolg

Als de verordening afvoer hemelwater is vastgesteld zal de bergingseis in de Anterieure Overeenkomsten worden opgenomen.

9. Communicatie

De *Aansluitverordening*, *Verordening afvoer hemelwater* en de *Verordening waterbergingsfonds* worden bekendgemaakt in het Gemeenteblad en de Gemeenterubriek. De bekendmaking is noodzakelijk om de verordeningen in werking te laten treden. Ook wordt de website geüpdatet worden.

10. Bijlagen:
Aansluitverordening gemeente Rijswijk
Verordening afvoer hemelwater Rijswijk 2022
Verordening waterbergingsfonds Rijswijk 2022

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester (wnd),

P.M. Schuit

mr.drs. G.A.A. Verkerk

De gemeenteraad van Rijswijk,
Bijeen in openbare vergadering op 20 september 2022
Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders
d.d. 30 augustus 2022, nr.

BESLUIT:

om de volgende verordeningen vast te stellen:

- Aansluitverordening gemeente Rijswijk
- Verordening afvoer hemelwater Rijswijk 2022
- Verordening waterbergingsfonds Rijswijk 2022

De gemeenteraad,
de griffier,

de voorzitter,

J.A. Massaar, bpa

mr.drs. G.A.A. Verkerk